

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazeta este de 2 ori: Miercuri si Duminec'a, F'oi'a, candu concedu ajuto'riale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. T'ieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu seu 2 1/3 galbini mon. sunato'ria.

Anulu XXXV.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 46.

Brasiovu 22/10 Iuniu

1872.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Telegramulu

„GAZETEI TRANSILVANIEI“.

Alb'a Iulia 19 Iuniu 3 ore, sosita la 10 ore no'ptea.

„Romanii din muntii apuseni adoptandu programulu lui I. Hodosiu Nr. „Federatiunei“ 51 participa la conferinta anuntata pe 27 Iuniu in Alb'a Iulia, invita pe toti romanii a face asemenea. Moldoveanu.“

Nr. 144—1872.

ANUNCIU.

Conformu conclusiunei luate in sedinti'a III. a adunarei gen. a Asoc. trans., t'ienute la Fagarasiu in 7—8 Augustu 1871: adunarea gen. a Asoc. trans. pentru anulu cur. 1872, se va t'iené la Sasu-Sebesiu Luni si Marti in 5—6 Augustu (adica nu in 6—7 Augustu, cum din ero're s'au indusu in protocolulu adun. gen.) dupa cal. nou 1872.

Ceea ce prin acést'a conformu §§-loru 14, 21 si 25 din statutele Asociatiunei, se aduce la cuno'scienti'a publica.

Sibiu, in 4 Iuniu 1872.

Dela presidiulu Asoc. trans. pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu.

Iacobu Bologna,

I. V. Rusu,
secr. II.

Ad Nr. 141—1872.

Ordinea lucrarilor adun. gen. a XII.,

ce Asociatiunea trans. pentru literatur'a rom. si cultur'a poporului rom. va t'iené la Sasu-Sebesiu in 5 si 6 Aug. (Luni si Marti) c. n. 1872.

Sedinti'a I.

1. Membrii Asoc. adunati fiindu la 9 ore demanéti'a in locul destinatu pentru t'ienerea sedintieloru, alegu o deputatiune spre a invita pre domnulu presedinte la adunare.

2. Presedintele ocupandu locul seu, deschide adunarea.

3. Adunarea alege pentru portarea protocolulu 3 notari ad hoc.

4. Se alege o comisiune de 5 membri spre a cerceta socotelile si a reporta in sedinti'a II.

5. Se alege o comisiune de 5 membri, cari in intielesulu §§-loru 6, 8 si 9 din statute va conscrie pre membrii celi noi, va incassa tacsele si le va substerne cassariulu.

6. Se alege o comisiune de 5 membri, cari in intielesulu §§-loru 23 lit. f), g) si h) din statute, va preliminar bugetulu anului viitoriu si lu va asterne adunarei in sedinti'a II.

7. Se mai alege o alta comisiune de 6 membri pentru ecsaminarea si reportarea asupra altoru motiuni, asternute adunarei gen. din partea comitetulu Asociatiunei, seu a altoru dintre membri ai Asoc.

8. Secretariulu comitetulu reportéza despre activitatea Asoc. in decurgerea acestui anu, precum si despre rezultatele ce s'au ajunsu printr'ensa.

9. Cassariulu si controlorulu asternu bilantiulu venituriloru si speseloru anuali, si arata starea materiala a Asoc. preste totu. Totu-odata cassariulu, conformu §-lui 4 din conclusula adunarei gen. dela

Naseudu din 1870, va reporta in specialu si despre banii incursi in favo'rea fondulu de academia.

10. Bibliotecariulu reportéza despre starea bibliotecei Asociatiunei.

11. Presupunenduse ca lucrarile enumerate pana aici, nu voru absorbi totu tempulu sedintiei, restulu aceluia se intrebuintéza pentru cetirea disertatiuniloru, substernute de tempuriu la presidiulu comit. Asoc.

Sedinti'a II.

1. Acésta sedintia se incepe cu continuarea disertatiuniloru restante din sedinti'a premergato'ria.

2. Adunarea primesce si debate reportele comisiuniloru delegate in sedinti'a precedente.

3. Se aduce si se debate proiectele si motiunile, ce se facu in privinti'a Asociatiunei.

4. Se destina locul si tempulu celei mai de aprópe adunari generali.

Sibiu, in 4 Iuniu 1872 c. n.

Comit. Asoc. trans. pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu.

Iacobu Bologna,

I. V. Rusu,
secr. II.

Representatiunea*)

comitetulu representativu alu districtulu Fagarasiu (Transilvani'a) inaintata din adunarea generale estrordinaria a sa, t'ienuta in 11 Iuniu c. n. 1872 — inaintata dlui ministru regiu ung. de interne.

Domnule Ministre!

Ordinulu Escelentiei Vóstre din 30 Maiu a. c. Nr. 16.591 a trebuitu se ne surprinda cu atatu mai tare, ca-ce de o parte vedemu, ca representatiunea nóstra basata pe cele mai chiare si precise dispositiuni ale legei, nu s'a luat in consideratiune, ér' de alta parte cu mirare treburamu se ne convingemu, ca acelasi ordinu pre lunga contradicerele si dispositiunile obscure, ce se afla in elu, este totu odata si nepracticabile si astfelu neecsecuabile.

Acestu comitetu crede firmu, ca nu numai ar' lipsi dela cea mai inalta a sa detoria, dér' totu-odata ar' aduce celu mai reu servitiu legei si ordinei, déca reu intielesu, s'ar face a nu vedé si a nu ve trage atentiunea la incompatibilitatea acestui ordinu cu legea, si chiaru cu practic'a ministeriulu, carele in unu statu constitutionale nu este decatu simpleminte organu ecsecutivu, nu póte dá alte ordine decatu din lege si pentru lege, adica pentru ecsecutarea legei aduse de corpulu legislativu, ér' a dá ordine contra legei, cum t'ienemu noi ordinulu presente, constitue vatamarea coustitutiunei aperata la noi in specialu facia cu ministeriulu prin art. de lege VIII—1867 § 32 a) b) § 33.

Acest'a este sensulu §-lui 16 art. 42—1870 va se dica a dá ordine din lege si pentru lege, ér' nu din contra.

La inceputulu ordinulu se dice, ca noi ni amu fi conformatu ordinulu Escelentiei Vóstre din 10 Maiu a. c., incatu se atinge de comitetulu centrale electorale, dupa aceea inse totusi mai in diosu binevoiti a dice, ca t'ieneti ne inschimbatu ordinulu relativu la comitetulu centrale.

Nóue ne este imposibile a nu aflá aici o contradicere.

Mai incolo diceti, Escelentie'a Vóstra, ca sustieneti ordinulu din 10 Maiu a. c., incatu se im-

*) Propusa si compusa de avocatulu Arone Densusianu.

pune defigerea unui locu de alegere in Fagarasiu; prin urmare contra-formarei cercuriloru electorali nu ati avé nemic'a, ceea ce este si naturale, ca-ce arondarea s'a facutu unanimu, adica chiaru si cu invoirea aceluor doi insi, cari ceru locul de alegere in Fagarasiu.

Cu tóte aceste inse Escelentie'a Vóstra dispuneti la finea ordinulu urmato'riele: „mai departe impunu universitatii districtuale, cá in contielegere cu orasiulu Fagarasiu se desemne numai decatu acele comunitati, cari impreuna cu Fagarasiulu, cá locu de alegere voru formá cercu electorale.“

Conformu §-lui 4 din instructiunea electorale cercurile de alegere are se le faca comitetulu municipale singuru fara vreo contielegere cu altu-cineva.

Dér' Escelentie'a Vóstra dispuneti, cá comitetulu municipale se se intielega in acésta cestiune cu orasiulu Fagarasiu.

Ce se intielege inse acum sub espresiunea „orasiulu Fagarasiu?“ Totalitatea orasiului nu se póte intielege. Se intielege dóra magistratulu cá atare seu reprezentanti'a urbana, seu dóra cei 12 membri, cari se dice, cá s'ar fi alesu cá comitetu centrale? Nici unulu din aceste nu se póte intielege, de óra-ce in comitetulu municipale potu participá si votá numai aceia, cari conformu §-lui 19 si 47 art. 42—1870 suntu membrii acestui comitetu.

Si apoi afara de aceea conformu §-lui 31 art. de lege 42—1870 nime nu póte fi deodata membru in dóue comitete municipali, ceea ce s'ar templa déca s'ar ecsecutá si s'ar poté ecsecutá — in veri unu modu necunoscutu nici nóue nici legei — contielegerea ordinata.

Nici orasiulu Fagarasiu, nici magistratulu, nici reprezentanti'a, nici cei 12 membri, nu suntu membrii acestui comitetu municipale.

Prin urmare noi suntemu obligati, éra aceia nu au nici unu dreptu la vreo contielegere cu noi, ceea ce legalminte este si absolutu imposibile.

Nu mai pucinu frapanta este contradicerea in tre ordinulu din 30 Maiu a. c. Nr. 16.591 si in tre celu din 10 Maiu a. c. Nr. 14.292 de óra-ce in celu din 10 Maiu a. c. s'a lasatu acestui comitetu, cá se-si formeze cercurile electorali, pre candu in ordinulu din 30 Maiu a. c. se impune se se faca cercurile electorali in contielegere cu Fagarasiulu.

Tóte aceste credemu noi, nu suntu decatu o incontestabila proba, ca afara din lege nu póte se ecsiste confusiune.

Sustienerea, ca Fagarasiulu la 1865 si 1869 nu a potutu pretinde se fia locu de alegere, de óra-ce a fostu municipiu numai pre basea ordinatiuniloru guvernamentali; pre candu de presente este decretatu de municipiu prin § 88 art. 41—1870, si asia cu totu dreptulu póte se-si vindece dreptulu de a fi locu de alegere: — este arm'a cea mai agere, ce ni o dati insusi Escelentie'a Vóstra in mana, pentruca: óre ordinulu Escelentiei Vóstre, prin care contra legei electorali si chiaru art. de uniune si contra autonomiei municipali impuneti Fagarasiulu cá locu de alegere, nu este ordinulu celu mai guvernamentalu?

Nu se póte trece cu vederea, ca § 88 art. 41—1870 in privinti'a alegeriloru, nu dá Fagarasiulu nici unu dreptu, fara recunosce simplu municipalitatea, ce ecsista deja de multu.

Tocma candu art. V—1848 din Posioniu ar'

fi obligatoriu si pentru noi, totusi analogi'a, la care se provóca ordinul in privinti'a fipsarei locului de alegere, n'are loc nici chiar in Ungari'a, necum in Transilvani'a, de óra-ce in §-lu 7 lit. a) art. V—1848 se dice espresu: „ca arondarea cercurilor electorale si fipsarea locurilor de alegere, cari nu sunt fipsate in § 5 le statorcesc congregatiunea generale cu consideratiune la populatiune si teritoriu.“

Mai incolo ar' veni intrebarea, ca óre puterari Fagarasiulu se aiba comitetu centrale electorale separat de alu districtului?

Art. V—1848 nu vorbesce nicaiuri despre dóue comitete centrale electorale in unulu si acelasi comitatu, fara in totu casulu vorbesce numai despre unu comitetu centrale electorale.

Apoi sub: „városi középponti választmány“ din § 49 nu se intielege altulu, decatu celu de care se vorbesce in § 51 alu legeri citate, care este representanti'a, — ce se vede limpede de acolo, ca ci in privinti'a presiedintului electorale decide pluralitatea alegatorilor, care póte se fia si in unu altu orasiu séu chiaru si comuna, ér' nu numai in orasiile anecsate si cu municipalitate.

Apoi afara de aceea credemu a fi bine informati, ca in adeveru nici in Ungari'a in pracsu nu ecisista cate dóue comitete centrale electorale, séu mai multe in unu comitatu.

Dispune óre Kanizsa séu Szombathely in comitatulu Zal'a, Márton séu Ruszt in comitatulu Soprony; Nagy-Szombat, Szt.-György, Bazia si Modor in comitatulu Posoniu; Bresznó-Bánya, Libet-Bánya, Korpona si Zolyom, care din urma inca este locu de alege, in comitatulu Zolyom séu in comitatulu Satu-marelu Bai'a mare de comitete centrale electorale s'eparate si de sine statatórie de ale comitatelor séu ba?!

Déca Holdmező-Vásárhely, Modor, Szt.-György, Zolyom, Ruszt si alte mai multe orasie cu dreptu municipale, cá si Fagarasiulu nu forméza comitete centrale separate, nici suntu locuri de alegere, cum ar' poté se formeze Fagarasiulu comitete centrale si locu de alegere, care nici nu substa sub art. V 1848 din Posoniu?

Considerandu, ca § 10 art. II—1848 din Clusiu se provoca art. V—1848 din Posoniu numai in privinti'a sustinerei ordinei la votisare; considerandu, ca dispositiunea acelu § 10 alu legeri citate s'a ecsecutatu prin instructiunea electorale din 10 Ianuaru 1866 redicata la valóre de lege prin art. 43 din 1868 § 3.

Considerandu, ca afara de legile citate si desfasurate in representatiunea nóstra din 22 Maiu a. c. tocma art. V—1848 § 5 alinea prima si ultima indrépta Ardélulu la legea lui separata electorale;

Considerandu, ca § 7 lit. b) art. II—1848 din Clusiu orasiile neamentite in acelu § sub lit. a) le anecséza si subordinéza jurisdictiuniloru respective;

Considerandu, ca provocarea dlui ministru la § 44 din instructiune, este de totu gresita, de óra-ce de o parte acolo se indrépta dlu ministru la comitetulu centrale electorale, ér' de alta parte se dice, ca ordinatiunile ministeriale au se se refereze numai la legea presenta, adica art. II—1848 si instructiunea din 10 Ianuaru 1866: urméza, ca a impune singuru acestui districtu art. V—1848 din Posoniu de o parte, ér' de alta parte chiaru si in contra dispositiunei acestei legi ai impune Fagarasiulu cá locu de alegere si ai dá comitetu centrale electorale separat, este arbitraru si cu totulu afara din lege.

Dreptu aceea comitetulu municipale din neresturnabile motive aduse mai susu si pre lunga aceea din caus'a obscuritateri si nepracticabilitateri ordinului se vede nevoita a face acésta representatiune cu aceea espresa rugare, ca déca Escelenti'a Vóstra nici cu acésta ocaziune nu veti binevoí a ve convinge, ca procedur'a acestui comitetu a fostu si este catu se póte legale, si nu ve -ti lasá neschimbate conclusele lui din 4 Maiu a. c., prin ce

s'ar poté linisti nemultumirea in populatiunea acestui districtu; atunci acestu comitetu se vede silitu a-si indrépta acésta representatiune la inalt. consiliu ministeriale, la care ve si rogamu a o inaintá dimpreuna cu representatiunea*) din 22 an. cur.—

Braslovu. (La cestiunea alegeriloru.) „Osten“ din 9 Iuniu totu avu dreptu, si noi cu optimismulu nostru celu momentanu, acum cá si la alte cateva ocaziuni, totu ne amu insielatu. Conditiiunile descoperite de „Osten“, preinscientiate si nóue pe cali private, s'au pusu intru adeveru asiá precum s'au reprodu su in Nr. 44 alu Gazetei. Acum acésta se scie in modu autenticu, si se mai adauge inca numai atata, ca fericitorii nostrii moderni au luatú ei insii asupra-si rola de ministrii si prefacunduse, ca suntu maniosi, au disu: „Mai antaiu se alegeti, apoi vi se va da concessiune cá se poteti tiené conferentia.“ Unu altu fericitoriu a respunsu: „Conferentia se va tiené numai dupa alegeri, ca mentea sanetósa trebue se ne spuna, ca politic'a ideale trebue inlocuita cu cea reale.“ Si apoi sciti voi care este aceea politica reale recomandata de patriotii moderni? Aceea consiste in ólele cu carne grasa din Egiptu, intru inchinarea la vitielulu de auru, intru inaltiarea catoruva familii si nimicirea totale a natiunei intregi. Intre acestea venindu unu aristocratu mare maghiaru din partea clubului deakianu, cá omu de onóre ce erá, spuse curatu: „A mintitu cine v'a spusu ca se va mai tiené vreodata conferentia romanésca generale; nu se va tiené nici odata, ca-ci asiá ne a fostu intielegerea cá se nu se tiena.“

Déra cu cine a fostu intielegerea? Nu cumva cu acei patrioti, cari pe la Craciunu chiamá ei insii la conferentia, éra mai tardiu simtiendu ca nu le cantá cuculu in favórea lor, s'au socotitu altmentrea?

Despre cointielegerea dintre metropoliti in caus'a nationale este numai atatu adeveru, ca aceea pana la 11 Iuniu n. mergea fórté bine, si Blasiulu din partea sa ceruse conchiamarea pe 18 Iuniu, candu dintru odata se deochiá totulu. Atunci si numai atunci cativa barbati din comitetulu dela 1861 se invoira cu graba mare, cá se se adune pe 15 Iuniu la Alb'a Iulia, éra rezultatulu fú acelu apellu, pe care lu vediuramu in Nr. 44.

La tóte acestea se mai adaugemú inca numai epilogulu unei epistole din 17 Iun. venite dela una mana prea onorabile din Sasime: „Dicu, combinati tóte acestea si veti cunósce, precum credu ca trebue se cunósca totu romanulu — fia tocma si orbu — **ca suntemu tradati.**“

A catea-óra tradati, acésta ni se va spune alta-data. Candu s'a inceputu actiunea nóuei tradari? Acésta se scie mai bine cá ori unde in Bud'a-Pest'a.

„Albin'a“ reflectatau- vreodata la lucruri de acestea? „Albin'a“ cea departe petrundietória? —

Braslovu 21 Iuniu. Eri dupa 8 óre sosi aici d. ministru de comunicatiune Ludovicu Tisza fiindu primitu cu onorurile cuvenite. Numeróse deputatiuni din tóte branchele si corporatiunile civili, militari, confesionali scolari, comerciali, industriali bineventara ospele pana tardiu. Astadi pe la 1/2 la 9 merse o deputatiune si din partea fraternisantiloru, ocupati de fatalitatea alegeriloru, descoperindui neauditele apucaturi sirete si maestrite, luate numai cu scopu cá se scurtese numerulu alegatoriloru fraternisantiloru, cari inse in reclamarea dreptului de alegatoriu si aperarea lui in contra pitularei si ignorarei din partea sasiloru — cari au si pana si cutitulu in mana — au portatu o lupta in adeveru activa. Ministrulu le apromise, ca va informa pe ministru de interne despre starea lucrului, pe care o audí si din alte

*) Vedi-o Nr. 41 in „Albin'a“ din 2 Iuniu a. c. c. n.

rosturi. Indata dupa acésta calatori la Predealu, ér' la trei óre magistratulu si comun'a dede in onórea ministrului o mésa diplomatica numerósa si distinsa, sub decursulu careia se redicara toasturi pentru Maiestatea Sa regele, pentru ministriu, pentru ministru óspe si armat'a imperatésca. Ministrulu multiami cu cuvinte alese pentru caldurós'a primire, prosperarea midiolóceloru de comunicatiune si a starei materiale si culturare ale comunei, a promitendu, ca va relata si pleda pentru junctiunea calei ferate cu Romani'a pe la Timisiu ori Buzeu, dupa cum cu Moldov'a se incopcia pe la Uituzu, Ocn'a. Dupa prandiu indata se departá la Valcele, de unde mane va trage catra Rupea si Segisiór'a. —

„Kronstädter Zeitung“ atinge despre nesuinti'a unora de a atrage pe germani se voteze cu sasii, si ca in 21 unu barbatu ar' fi descoperitu redactiunei, ca ar' fi insarcinatu de o personalitate maghiara a incerca posibilitatea de a uni deosebitele partite si ca elu e gata a da man'a cu sasii pentru intielegere. Redactiunea „K. Z.“ dice, ca déca voru da votu lui Wächter si Trauschenfels, atunci a buna séma voru da mana cu cestionatii si si voru tiené cuventulu; si atunci fraternisatorii voru manca spalatu ori nespalatu? —

Sibiu 19 Iuniu. Dvóstra ati publicatu apelulu, prin care se conchiamá conferentia generale pe 27 c. n. la Alb'a Iulia. De eri incóce se mai vorbesce aici inca si de una alta conferentia mica, care ar' semena cu cea numita regnicolaria, tienuta in Febr. 1861 totu la Alb'a Iulia, conchiamata de catra ministriulu imperatescu de atunci. Se adauge ca acésta conferentia mica s'ar fi conchiamatu cu espres'a vointia a ministrului presiedente, care ar' fi decisu a lua insusi in mana cestiunea politico-nationale a romaniloru si pertractarile de impacatiune. Problema nu prea usióra de a se deslega; déra trebuiea se'i vina óre-candu si la acésta tempulu. Inse nu se scie cari voru fi barbati asupra carora va cadé acésta problema; déra cineva trebue se fia, care se ié asupra-si aceea sarcina grea si mai totudéun'a ingrata. — Min. desemná pe metropoliti, Baritiu. Macelariu, Dr. Ratiu, si se va adauge si Bologa. —

NB. Apropos la impartesirile de susu vorbesce in „Magyar Polgár“ din 16 Iuniu si d. Moldován Gregoriu intr'unu articulu de fondu titulatu: „Romanii si guberniulu“, in care trage atentiunea romaniloru la regimu si ómenii lui, cari dela ministru presied. Lonyai incepundu pana la usiaru s'au facutu cortesiaru, si Lonyai a vinitu numai pentrucá se converteze ómenii cei creduli, cei perplexi si cu deosebire se castige pe romanii cei lepadati pentru caus'a guberniului, adica pentru art. XII din 1867, adica invoiél'a cu Austri'a si pentrucá alegundu se se dè votulu numai la deakisti, si déca romanii voru primí aceste punturi, le apromite munti de auru, incatu se nu mai scia ce se-si faca capului cu fericirea; de acea s'a chiamatu metrop. Vancea, ma si din Naseudu viná deputatiune, fiindu acolo — in Clusiu — nutretiulu in abundantia, ca-ce pelunga pretiulu de 100 mii fl. s'a cesu districtului tóta proprietatea nemiscatória — facunduse sfara in tíera cu ast'a tocma pentru cortesiaru, candu sosira alegerile. — Natiunea romana nu sci nemica de aceste, ea simte, ca regimulu se tocmesce cu unii barbati de asia, dér' natiunea privesce cu resintiu respingatoriu acésta; si cum se póte, se nu se scandalizeze, candu vede, ca unu ministru, ca partit'a gubern.. orbesce cu apromisiuni lingaritie pe romanulu celu ignoratu, defaimatu, poreclitu, batujocuritu pana eri, si tocma atuncia altu min. aduce in buzunariu scrisóri'a de mana preinalta, si ordinatiunile facute de partit'a guberniului, care despóia pe romanulu transilvanu, de conditiunea de viéti'a, de dorinti'a, cá se aiba si elu catedre in limb'a sa, ca din sudorile lui se face aceea universitate, ér' nu numai din ale maghiarului. Apoi se intréba:

Cum se nu respingemu acele promisiuni, cari cá tóte cate de mai inainte nu suntu decatu promisiuni góle, golutie? Cum se partinimu gubernulu, candu numai cu gur'a apromite, ér' cu man'a libera -ti tescuesce la palmi? De 5 ani numai catu si a batutu jocu de natiunea romana despoindu-o de dreptulu seu, apoi acum totu se credia, ca partit'a deakiana i va da ceea, ce ea a totu luatú dela toti cetatiani?! Despre patriotismulu m.

Vancea nu se indoieste, dér' tocma pentru acésta crede, ca elu nu se va demite la traficarea fara a indruma imbiarile la congresulu natiunei romane, care e singuru competentu. scl. — —

Una natiune politica cu alta asemenea numai in congrese si in dieta potu tracta cu valóre, ca-ce numai garantiile date prin legislativa libera au mediu; ér' pipaiturele si incercarile particulari au valóre numai, pe catu au si sondarile osteniloru, cá se recunósca tari'a si slabitiunea antagonului, pentrucá la momentulu cantarei elasicului de lupta, se lu póta mai securu tranti pentru totudéun'a la pamentu prin stratageme, déca sta in positiune tare; nici ca presupunemu de unu Vancea, ca n'ar fi destulu de politicu a distinge, intre traficatori privati si intre mandatari séu incredintari ai natiunei, cari singuri si inca si acestia numai sub conditiune, déca primesce natiunea in congresu ori dieta, potu tracta despre alterarea séu subtierea drepturilor ei, ca-ce scimu, ca mai subtiata da, dér' mai estense, mai ampliate nici in visu nu voru suferi antagonii a ni se recunósce. Exigentiile politice suntu a se cumpani cu cumpan'a de auru. —

Sasu-Reginu 31 Maiu 1872.

La art. unui caletoriu, aparutu in Nr. 38 din 25/13 Maiu a. c. cu datulu Reginiu sasescu 8 Maiu, referitoriu la neobservarea solidaritateri in afaceri nationale, — prin care dlui se descurca pre noi, — ve rogamu Dle Red. in interesulu adevéru-lui — a da locu urmatóriloru reflexiuni:

Domnule caletoriu! Dta amintesci in articulu pomenitu, ca cu ocaziunea adunarei deakiane in Reginu pentru desemnarea br. Kemény Kálmán cá deputatu la alegerea venitória, dlu prota Mihailu Crisanu fiindu alesu in comisiunea candidatória, s'a dechiaratu in acésta francu:

„Cumca romanii, déca voru lua parte la alegeri, voru alege numai romanu, si cumca pre basea acestei dechiaratiuni s'a si otaritu, cá romanii se nu liè parte la prandiulu deakianu.“

Acésta afirmatiune a dtale e nefundata si falsa, si anume din acelu motivu, pentruca:

In comisiunea candidatória n'a fostu vorba de ablegatu romanu, ci din contra, dlu prota Crisanu a propusu pe altu baronu si nu pe baronulu Kemény Kálmán de deputatu — ceea ce te potu convinge si colegii dsale din pomenit'a comisiune. Asemenea nu e adevératu, ca cu ocaziunea acésta au otaritu romanii „a nu se lua parte la prandiulu deakianu“, — pentruca precum scii, afara de dta, prot'a Crisanu, prot'a din Idicelu si noi subscrisii — alti romani n'au luat parte la adunarea acésta.

Póte dta cu prot'a Crisanu ati otaritu acésta? O otarire cá acésta nu o vomu primi nici una-data pentru indreptariulu nostru in cause nationale.

E adevératu, ca noi subscrisii dimpreuna cu prota din Idicelu amu luat parte atatu la adunare, catu si la prandiulu deakianu, — inse inainte de tóte te asiguramu, ca noi cu ocaziunea acésta nu am reprezentatu comitatulu cu atatu mai pucinu natiunea, a carei afaceri nu ne suntu nóa incredintiate. — nici prin acésta amu consimtitu cu dnii deakisti ale caroru lucruri ar' talia in drepturile nóstre, ci amu luat parte numai cá ospeti privati, ceea ce unii din dloru cu alta ocaziune inca ar' face-o.

Acuma te intrebamu dle calatoriu, ca dlu prota Crisanu a coresponsu solidaritateri otarita in Turd'a?

„Nu e totu auru ce scalpesce“ — dlu corespondinte din Turd'a precum se vede n'a fostu bine informatu despre tóte, — pentruca dlu prota Crisanu si pre atunci a portatu dóua role si anume dupa ce s'a otaritu solidaritatea — a datu mana cu conducatoriulu partitei stange Veres Dénes publice inaintea otelului, unde erau adunati toti stangacii — prometendule, ca cu ocaziunea alegerei deputatiloru va sta cu 600 voturi romane din cerculu Turdei superióre intru ajutoriulu unui deputatu stangaciu.

Intru adevéruulu acestei poftesce a face intrebarea si la d. Dr. Ioane Ratiu, d. adv. Mihailu Orbonasiu, d. prota Brancoveanu, d. Iosifu Fincu, Andreiu Popu si alti mai multi spre a te convinge si mai bine.

Deci domnule calatoriu nu vei lua in nume de reu, déca te vomu roga, ca pre venitoriu se -ti castigi convingere mai sanetósá — spre a poté da ceva faptu adevératu la publicitate?

Ioane Popp-Maioru.
Georgiu Scoopulu.

Districtulu Naseudului

in 18 Iuniu 1872.

Cu ocaziunea disolverei regimentului alu II-le romanu transilvanu de granitia tóta posesiunea celoru 44 de comune, din cari a constatu regimentulu si care astadi compunu districtulu Naseudului, devenise sub intrebare, si dupa una lupta si pertractare aprópe de 20 ani se decise de cale politica, cá se se iè din man'a numiteloru comune unu teritoriu preste 10 mile patrute si spre ecsecutarea acestoru decisiuni se si esmisese una comisiune cu asistentia de militia numerósá.

Comunitatile fósste granitiarie spre incungirarea acestui periclu, care le ar' fi silitu a emigra din Transilvani'a, au alergatu la in. legislatiune si in. regimu, cautandu scutulu aceluia, si rezultatulu este, ca intre susu numitele comune fósste granitiarie si intre in. regimu actuale s'a inchiatu unu pactu, care in 16 Aprile a. c. s'a aprobatu si sanctionatu si prin Mai. Sa regele, conformu carui totu terenulu de sub intrebare, precum si tóte drepturile regali si tóte edificiale de pre intregu teritoriulu f. regimentu romanu se recunósce si se predau nerevocaveru in perpetua proprietate si posesiune a numiteloru comunitati si a fondului scolaristicu centrale si de stipendia alu acestora.

Prin urmare pre intregu teritoriulu fostulu regimentu in estensiunea de 54 mile quadrate astadi suntu fosii granitarii si fondurile institutionali ale acestora, proprietari eschisivi, si asia de óra-ce mai tóte veniturile comunali castigat prin acestu pactu suntu consacrate spre scopuri scolastice si de stipendii nu numai naseudenii, ci intréga natiunea romana a castigatu unu factoru puternicu pe terenulu culturi si alu sciintiei.

Spre ducerea in implinire a numitului pactu s'a esmisu una comisiune ministeriale sub conducerea ilustr. sale domnului consiliariu ministerialu Gust. Groisz, carea dupa scirile telegrafice va sosi in Naseudu in 17 ale lunei curente, si in 18 Iuniu, adica in diu'a instalarei districtulu Naseudu, se va face actulu solemn de transpunere cu tóta festivitatea, ce i compete, din care momentu animele fostiloru granitarii, vedindu sabi'a lui Damocle, ce aterná de asupra capeteloru lor, delaturata pentru totudéun'a, voru respira mai liberu.

Granitarii suntu pregatiti a primi comisiunea si a celebra actulu de transpunere cu tóta pomp'a posibile, dupa cum ni se spune in una invitare, si institutele romane, cari suntu destinate a da directiune adevératá culturi nationale, cá se iè parte la acestu actu de transpunere, care cea mai mare parte este in favóreá cresteri; inca, suntu invitate.

Romanii brasioveni le au gratulatu prin telegramu de acuisitiunea dreptului lor adiunsu la actulu recunóscrei reali alu reimposesiunarei. — Esta e rezultatulu apararei dreptului cu tóta resolutiunea si cu tóte midiolócele. Cine cede, nici dreptulu nu lu vede! — —

Stomcut'a mare 15 Iuniu 1872.

Fiinduca guvernementalii — instrumentele servili ale erei presente, prin machinatiuni si intrige se încérca si pe viitoriu a seduce blandulu poporu romanu din acestu districtu — pentru a se alege deputati deakisti la diet'a viitória — unii barbati de caracteru solidu-nationale au luat initiativa — a conchiama pe 23 Iuniu a. c. o conferintia in cerculu alegatoriu alu Mesteacanului cu urmatoriulu

Apellu!

Alegatoriloru din cerculu Mesteacanului!

Fratiloru romani, concetatiáni!

Érasi ne aflamu in ajunulu alegerei de ablegati la diet'a din Pest'a, — ma alegerea e mai la pragu!

Dreptu acea fratileru! acuma candu totu fe-liulu de sarcini intru atata s'au ingreunatu pe ume-rile bietului poporu, incatu: imbelsiugatu mai cá in robie — lu sugruma;

candu vócea unica prin care -si póte arata poporulu ranele celu doru inaintea dietei si a imparati e primesduta prin coruptia si demoralisare ce sierpuesce si furmechéza prin tóta tiér'a, va se dicemu;

candu convingerea alegatoriloru prin beuturi si bani se cumpara;

candu dupa directiunea ce -si au luat miscarile electorali, si ce — ca ból'a lipitiósá s'a latitu — nu poporulu dupa simtiulu si convingerea sa e menitu a-si alege deputati la dieta, fara dupa porunc'a si vinderea sudetului;

atunci noi subscrisii — pentru a padi, fratiloru! cerculu acestu alegatoriu de invasiunea lacusteloru — !! pentru a conserva virtutea si barbati'a ce a aratatu totudéun'a cerculu acest'a:

ne luamu indresnéla a apela la simtiulu santu si barbati'a vóstra si a ve róga: ca toti si déca nu se póte tóta comun'a, baremu prin 5—6 barbati de incredere se se infaciosieze pe la 23 Iuniu a. c. in Mesteacanu, unde vomu avea a ne sfatui pe cine se candidamu de deputatu in acestu cercu, pe langa ce programa, adica credintia politica, cá asia se scimu cu totii acusi la alegere, pe langa cine se ne insiramu si cui se ne damu voturile nóstre.

Inainte de tóte inse din capulu locului avemu de a maneca — cá se sciti bine, ca: nu alegatorii suntu pentru deputatu, ci deputatulu pentru poporu. Deci vointi'a poporului, ca-ci elu póta greutatile, elu alege, trebue se fia santa.

Speramu dér', ca acestu apellu fratiescu alu nostru, nu va resuna in pustie, ci catu e caus'a de mare, importanta si vitala — asia de mare va fi si numerulu alegatoriloru — pe diu'a pusa la Mesteacanu.

Caus'a e santa si pana vomu apara-o cu credintia. Dumnedieu va fi cu noi!!!

Si pana la revedere suntemu ai vostri frati in romanismu si prin romanismu in sórte.

Stomcut'a mare in 12 Iuniu 1872.

Din incredintiarea mai multor'a:

Alexiu Varna preutulu din Miresiulu mare, Vasilie Indre, advocatu in legile comune si cambiale, Georgiu Popu aleg., Alexandru Popu aleg.

Brutalitatea unui generalu de militia (honved).

Ni se scrie din Clusiu, ca la ecsercitiile ce s'au tienutu in a 8 Iuniu a. c. locutenintele primariu romanu D. I. L. . . adusu in confusiune din partea a trei oficiri mai mari ai sei, facú o gresiéla neinsemnata la ecsercitiu, ceea ce observandu generalulu, D. Graef, l'a apostrofatu bechiariesce, strigundu in gur'a mare, de au auditu toti fetiorii, urmatóri'a injuratura porcarésca „b . . . az oláh Istenét!“ Apoi dupa marturisirea mai multoru oficiri, suboficiri si fetiori de rondu (gregari) a continuatu si a disu totu maghiariesce „mergi a casa si padiesce caprele“, dupa aceea la adunarea oficiriloru, care se tienú, in contra regulamentulu militare, atatu de aprópe de trupa, catu au auditu totu fetiorulu de rondu „-ti voiú taiá limb'a din gura, déca vei vorbi din síru“, cu tóte, ca oficirulu romanu n'a vorbitu.

Denunciamu acestu faptu brutale a generalulu Graef (neamtii renegatu) ministrulu militieloru si ceremu cá aspra infruntare se se dè incultulu generalu, carele, judecatu dupa manierele sale grosolane nu este si nu póte fi aptu de a invetiá pre aperatorii patriei, ci mai bine a padi porcii si gascele unui satu nemtiescu.

De nu se va dá satisfactiune oficirulu romanu, vatematu in sentimentele sale nationale, si déca ministeriulu nu va repará acesta insulta facuta totuodata natiunei romane, se o scie ministeriulu, ca reclamatiune scandalósá se va face in camera, unde se voru descoperi tóte infamiele ce se comitu la ostasime cu bietii fetiori rom. si inca cele mai multe numai din cauza, ca nu sciu limb'a maghiara, ceea ce stupiditatea unoru oficiri maghiari pretinde dela densii, ca se o scie indata la intrarea in regimentu, pre candu chiaru acei mici tirani de oficiri ar' trebui ei insi-si cá se scie limb'a maioritateri regimentulu.

Romanulu este bunu ostasiu, elu in sute de lupte -si a versatu sangele pentru tron si patria si este gat'a si in venitoriu a-si sacrificá viét'i'a pentru domnitoriu si patria, dér' iubirea lui catra acesta nu este mai mare decatu iubirea catra natiunea sa si prin urmare insultele facute natiunei sale le scie respinge cu demnitate si óre ce ar' dice opiniunea publica, déca unu atare oficiru ast-feliu insultatu, ar' trasni unu glontiu prin stupidulu capu alu celui ce avendu de a corregge numai gresiéla persónei, cutedia a i insultá si natiunea. Insult'a facuta de gen. Graef este publica, satisfactiunea trebue se fia amesurata. Vomú vedé.

Cat. Cens. „Fed.“

Varietati.

† P. Ioane Panovicu, nestoriculu asesore consistoriale alu archidiecesei gr. or. si parrochu Sibiiului in suburbiu repausá in 14 Iuniu in

mai îndereptu, din cauză a casatoriilor mai pucine. La creștini vine pe anu o căsătorie la 719 inși; la jidani un'a la 893 inși. Israelu compensează asia dar' lipsă de tineri validi prin o multime nefolositoare de bețrani, și unesce și în punctul acest'a, pentru noi, utilele cu plăcutulu.

Acăsta tenacitate a vieții apare cu atatu mai pucinu că o virtute domestică, cu catu jidanii deși în junetia, suntu nevoiași.

În marele ducatu alu Posnaniei, la douăzeci de oameni se află unu jidanu; înse în corpulu de armată prusiană recrutatu din această provincie, se află în 1861, din 17.800 soldați, numai 230 de jidani, — asia dăr' a 77-a parte.

Prin urmarea populației iudovășca, da în proporțiune numai unu pătrariu de recruți buni de servitiu, din sum'a dată de cealaltă populațiune.

Dintre provinciile prusiane Posnanie și Pomerania au o populațiune aproape egală de deșă, aceeași climă, aceeași împărțire a pământului, și aceeași raporturi în numărulu locuitorilor din orășie cu cei dela câmpu. — Agricultură este în ambele țări, isvorulu principale alu producțiilor.

În Posnanie se află în 1858 unu jidanu la 20 locuitori și unu criminalu la 1955; în Pomerania unu jidanu la 100 locuitori și unu criminalu la 2747. — Din această nu urmăza că numai aceste crime pedepsite, suntu seversitate de jidani. — Jidanulu se ține în dosșulu frontului, și este seú numai acțiatoriu intelectual, seú seversiesce crimele indirectu, că gasda de lucruri furate, — ori numai prin pozițiunea sa particulară în comerțu. — În Pomerania jidanulu nu se face carciunariu de satu, nici croitoriu ambulantu, nici gasda pentru spionatu. —

Pentru expozițiunea universală din anul 1873.

Cele mai multe popora, din câte ținu la unu grad de înălțime de cultură, voru avé reprezentanții lor la viitoria expozițiune universală, cari voru espune la vederea lumii obiecte de cea mai mare diversitate, atatu de aceea pe care le produce imediatu natur'a, catu și de aceea, pe care le produce mîntea și man'a omeneșca.

Pentru ajungerea acestui scopu marețiu s'a elaboratu și publicatu unu regulamentu general, ale carui puncte le contragemu și noi precum urmăza:

Expozițiunea se va deschide sub preînalt'a protecțiune a Mai. Sale a imperatului și regelui, și sub protectoratulu In. Sale c. r. dlui arhiduce Carolu Ludovicu în Viena în asia numitulu „Prater“ (Pratum) în 1-a Maiu 1873, și se va închide în 31 Octobru alu aceluiași anu.

Sub presiudu In. Sale c. r. dlui arhiduce Rainer s'a intrunitu comisiune imperatēșca în Viena, care va reprezenta pe acea expozițiune.

Directiunea expozițiunii este dată dlui consilieru br. Schwarz-Senboru.

S'au asediatu și comisiuni provinciale în ambele țări ale imperiului, care au se provóce la participare, se îngrijēșca de primirea, asediarea, remiterea obiectelor conformu regulamentului, despre care se va vorbi mai la vale. S'au îngrijitu și de împărțirea spațiului, de redicarea unoru edificia nouse și a altoru încaperi.

Declarațiunile doritorilor de a trimite obiecte, trebuie se ajunga la comisiunile provinc. până în 1-a Iuliu 1872.

Până în 31 Octobru 1872 va primi fiacare expozit. de obiecte unu biletu, în care va fi aratatu cu numeru, locul și spațiulu ce i se va da în dispozițiune.

Spesele preparative pentru localuri și pentru toate grădinele se voru coperi din fundulu destinat spre acestu scopu; din contra, pentru spațiulu în care se voru asedia obiectele, va avea se plătesca fiesce-care expozitoriu pentru cate unu metru pătratu, și adică în palatu, carele vine coperitu, de a lungulu peretilor, pe podina câte 6 fl., pe pereți, de ecs. pentru cadre 3 fl., pe podina pentru obiecte izolate 12 fl., în curțile palatului de industrie 4 fl., în hall'a de machine pe podina 4 fl., pe pereți 2 fl., în parcu (grădina) sub ceriulu liberu 1 fl., în spațiulu coperitu totu în grădina 3 fl.

Expozitorii de obiecte din artele frumoșe nu plătescu nici o taxă pentru spațiu.

Spesele de transportu pentru obiecte la calile ferate, pentru obiectele de expozițiune se voru micșora; pentru cele străine nu se va plăti nici vama. Corespondenția din țările imperiului în afaceri de expozițiune e scutită de porto. Obiectele espuse nu se potu departa dela locu până la închierea expo-

zițiunii. După închiderea ei până în 31 Decembre 1873 expozitorii trebuie se-și duca obiectele lor. Cele care nu voru fi departate până în 30 Iuniu 1874, se voru vende prin licitațiune, ér' prețulu lor se va preface în fondu pentru înființarea unui institutu în favórea clasei de profesioniști mici și de lucratori.

Obiecte de expozițiune voru fi supuse la judecat'a unui juriu internațional, se va publicá unu catalogu general, alu tuturor obiectelor espuse, se voru țiené prelegeri populare și științifice asupra diverselor produse, manufacte, fabricate, lucruri de arti frumoșe ș. a. Obiecte periculoșe pentru esplosiunea lor, și care potu cauza periculu de focu, suntu cu totul interdise. Alcool și oleiuri, cum și alte materii corosive, se voru asedia separate în óre-și-care distanția.

Spesele de transportu și de primirea coletelor, despachetarea, îngrijirea pentru mese, trepte, dulapuri, remiterea obiectelor, au se fia portate de catra expozitoriu.

Între 1 Febr. și 15 Aprilu 1873 este timpul în care obiectele au se fia asediate pe la locurile lor.

Toate colectele (țencuri, pachete) care voru cuprinde obiecte de expozițiune, trebuie se aiba marc'a **W. A. 1873 Viena**. Adres'a catra generalu-directoriulu expozițiunii. Totu pe adresă trebuie se se cuprinda: Numele seú firm'a expozitoriu-lui, țier'a și locul de locuință (cetate, opidu, sat), grup'a de care se țienú obiectele, ordinea cu numeru în care s'au anunțiatu, numărulu pieselor (bucaturilor), locul de expozițiune, adică deca acela e destinat în însuși palatulu de industrie, seú în parcu, seú în hall'a de machine.

Expozitorii suntu invitați a însemna și prețurile cu care, și locul unde voru fi avendu plăcere de a-și vende obiectele lor. A le asigura, stă în voli'a fiacaru.

Expozitorilor li se dá biletu fara taxă pentru intrarea în localitățile expozițiunii.

Grupele suntu în numeru de 26 și preste acestea unele numite aditionali, éra altele temporarie.

Grup'a Nr. 1 va cuprinde obiecte de montanistică și de usine, precum: materii fosșile combustibile (carbuni de pētra, pacura etc.), esuri seú mineră (stufe) din care se scotu metali, platină, aur, argintu, arama, fier, cositoriu, plumbu, teluru etc. etc.; alte mineralie, cum: sare, putiōșă (sulfur), graphitu etc.; lege (amestecuri) de metale; desemnuri și modele montanistice; operate geologice; unelte montanistice.

Grup'a 2. Produse de agricultură, silvicultură, grădinărie, cum legume și plante de medicină, tabacu și alte plante narcotice; plante de torsu (bumbacu, inu, canepă, iută, érba de china); gōșie de metasă; pei, pene, peru de porc; lana; lemna, resine, scōrtie, carbuni de lemn, escarșă, turfa; materii de gunoitu; diverse modele de obiecte agricole; statistică de producțiune.

Grup'a 3. Industri'a chimică reprezentată în 5 clase.

Gr. 4. Obiecte de nutrețu și de gustatu, că produse ale industriei, farine diverse; zaharuri; spirturi, licoruri; vinuri; bere; otiete; conserve și extracte (de carne), suppe; lăptărie condensată, casierii, brandierii; carni conservate; legume conservate etc.; tabacu preparatu; confettărie, turtărie; ciocolada; surrogat de cafea; statistică a producțiunii acestora.

Gr. 5. Industria de țesături și vestmente; torturi și pensării de ori-ce materie ce se tōrce și țiese, cum și impletituri (de palie, piperigu, rogozu, sirma; funerie; dentărie (Spitzen); pelării, caciule, calțiamente; manusierii; camasierii; tapetărie (covóra etc.); flori și pene arteficiōșe etc.

Gr. 6. Industria de pelării și de cauciucu; curelărie; sielărie; cojocărie.

Gr. 7. Industria de metali și de juelle (pētra nestimate, bijuterii).

Gr. 8. Industria de lemna, cum mesărie; butărie; sindărie; sitărie; strugărie (Drechslerie); sculptură în lemn; dopuri, auritul lemnelui; parchetărie; ferestărie, usierărie etc.

Gr. 9. Marfa de pētra, de lutu, de sticlă, cum sistu (Schiefer), cementu; tocile, cuti (gresii); petrii de moră; obiectu de marmoru; ornamente, decoratiuni; olane și scocuri seú țievi de lutu, olărie (pipe); cupțorie seú sobe seú camine, reproductiuni plastice din lutu; sticle concave (gavanōșe), table de sticlă, oglinđi, petrii arteficiōșe, petrii nestimate (juelle) în stare naturale etc.

Gr. 10. Industria de cincălerii seú merunță, din spuma-de-mare, osu de elefantu (iebură, fildisiu),

scoice, osu de peșce, cera, lacu; marfa de galanterii din pele, bronzu etc.; betie, bicuri, umbrele, aparătorie; peptenărie; perii; jocarfi etc.

Gr. 11. Industria de papiru (charteie); materie de papiru; table de papu (Pappe); tapete; carti de jocu; papiru de scrisu, de zugrăvit și desemnatu etc.

Gr. 12. Artile grafice și de desemnu industrialu, cum tipo-, xilo-, litho-, chromo-photo-grafia; tipărituri pe arama și otielu, gravuri etc.

Gr. 13. Machinărie, și adică motori cu vaporu, aparate pentru vaporu; turbine, rōte de apă, machine calorice, electro-magnetice, de ventu, de gasu; transmisiuni, scripțuri (troclea), pompe, foli, ventilatori, locomotive, mori, machine agricole și mii de altele, pentru diferite ramuri de industrie.

Gr. 14. Instrumente științifice și anume matematice, astronomice, fisicale, chimice, chirurgice, orolōge etc.

Gr. 15. Instrumente musicale.

Gr. 16. Obiecte necesare pentru armată, clasificate în șapte despartimente principale.

Gr. 17. Obiecte necesare la marina, în șese clase.

Gr. 18. Obiecte de arhitectură și de inginerie, în 10 clase.

Gr. 19. Case de locuitu pentru burgesia cu tota mobilatură și decoratiunea lor.

Gr. 20. Case țieranesci întregi mobilate întocma după usulu fiacaru poporu de pre totu rotundulu pământulu.

Gr. 21. Industria națională de casă, olării și blidării, țesături, cosături, ornamente de metalu, sculpturi și alte obiecte și unelte naționale.

Gr. 22. Obiecte de mușee și pentru nobilitarea gustulu estheticu.

Gr. 23. Arte eclesiastică, adică decoratiuni de biserice, altărie, ambōne, organe, scaune, armărie seú dulapuri pentru păstrarea vaselor bisericesci; crucifixe, potire, candelabre, tapete (covóra), obiecte usitate la botezu și la servirea altoru sacrameinte.

Gr. 24. Obiecte de artă din timpuri vechi (expozițiunea amatorilor, diletanților).

Gr. 25. Artile frumoșe moderne.

Gr. 26. Lucruri prin care se reprezintă metodele de educațiune, institutiune de cultură, în diferite clase și despartimente, încependu dela primii ani ai prunciei până la etatea matoră.

Afara de acestea 26 grupe, în expozițiunea aditională intra istoria inventiunilor, a manufacturilor a prețurilor etc. etc.

În expozițiunea temporară seú interimale intra: animale vii, cum cai, vite cornute, oi, porci, cani, paseri de casă, animale selbătece, peșci etc.; paseri și venatu mortu, carne, unsori; produse din lapte; pōme prōșpete, flori, plante etc.; plante stricătioșe în agricultură și silvicultură etc.

Din enumerarea acestoru grupe se pōte cunoșce, că oameni din poporul românesc încă potu concurge prea bine cu multime de obiecte la expozițiunea universală, numai se voliēșca și se fia cine se le stē de îndemana și se le dē informațiunile necesare; ceea ce, pre catu seimă, anume pe la camerele comerciale și de catra comisiunile asediate pe la cetăți și opide se și face cu tota bun'a volientia. — G. B.

Cursu preparandiale provisoricu în Brasiovu.

Excelenția Sa domnulu ministru alu instrucțiunii publice prin decretulu seú ddtu. 14 Maiu a. c. Nr. 11.441 a binevoitu a ordiná țienerea unui cursu preparandiale pre seú comitatulu Albei superioare și pre a districtelor Brasiovulu și Făgărașulu și în estu anu în Brasiovu, că în anulu trecut.

Cursulu se va începe în 12 Augustu c. n. și va durá 6 septemăni. Participatorii voru fi provediuti din partea statulu cu 60 crucieri pre dī, ér' din partea dloru p. t. cetățiani din Brasiovu cuartire gratis.

La participare se provóca prin această în sensulu §-lui 133 art. de lege XXXVIII din 1868 totii acei domni invetatori poporali din cottulu Albei superioare, districtulu Brasiovulu și alu Făgărașulu, precum și cei din scaunulu Rupei și din Treiscaune, cari nu au documente de calificatiune. Bucurosulu voru fi primiti înse și provediuti cu diurne și cuartire și acei domni invetatori, cari au deja documentele convenitiōșe de calificatiune.

Prelegerile se voru țiené în limbă maghiară, română și germană separat, deca de fiacare limbă voru participá celu pucinu 10 invetatori.

Doritorii de a participa se se insinueze la acestu inspectoratu cu atatu mai securu pana la 20 Iuliu a. c., ca-ce din contra ar' poté fi espusi la diferte irregularitati in privinti'a diurnelor si a cuartirului.

Brasiovu in 10 Iuniu 1872.

Elia Goga,
subinspectoriu reg. scol.

Nr. 337—1872.

1—3

„ALBINA“

Institutu de creditu si economii
in Sibiu.

Subinsemnatulu consiliu aducundu in sensulu § 10 din statute conclusiunea pentru incassarea celor 70% restante ale capitalului de actiuni, provoca prin acést'a cu tota onórea pe toti p. t. domni actionari ai „Institutului de creditu si economii ALBINA“, cá se binevoiesca a raspunde amintitele 70% conformu dispusetiunilor statutari in urmatoriulu modu:

Rat'a IV. cu 10 fior. de actiune pana in 1. Aug. 1872.
" V. " 10 " " " 1. Nov. 1872.
" VI. " 10 " " " 1. Febr. 1873.
" VII. " 10 " " " 1. Maiu 1873.
" VIII. " 10 " " " 1. Aug. 1873.
" IX. " 10 " " " 1. Nov. 1873.
" X. " 10 " " " 1. Febr. 1874.

Din siedinti'a consiliului de administratiune alu „Institutului de creditu si economii ALBINA“, tienuta la Sibiu in 1-a Iuniu 1872.

Iacobu Bologna m/p.,
v.-presiedinte.

Visarionu Romanu m/p.,
directoru.

Nr. 13/c. c. 1872.

2—3

Publicatiune.

Prin care se aduce la public'a cunoscentia, ca in comitatulu Turdei conscrierea pentru alegerile deputatiloru dietali pro anii 1872—5 s'a finitu si conspectulu alegatoriloru s'a pusu la cas'a comitatului in cancelaria notariala spre libera privire, — deci in órele oficióse dela 16 pana la 26 Iuniu se póte privi ori prin cine.

Din siedinti'a comitetului centrale alu comitatului Turdei, tienuta la 12 Iuniu 1872.

Br. Georgiu Kemény m/p.,
comitelesupremu.

Albertu Rediger m/p.,
notariu.

Nr. 14/c. c. 1872.

2—3

Publicatiune.

In cele 2 cercuri electorali din comitatulu Turdei, alegerea deputatiloru dietali la diet'a pre 1872—5, se va intempla in cerculu electoralu de diosu in diu'a de 2, 3 si 4, éra in cerculu electoralu de susu in diu'a de 3, 4 si 5 Iuliu a. c. totudéun'a dela 8 óre ante-amédi, pana la 8 óre sér'a. —

In cerculu de diosu in opidulu Turd'a la cas'a comitatului.

In cerculu de susu in opidulu Sasu-Reginu la cas'a magistratuala.

Voturile se voru culege in urmatoriulu ordinu:

I. In cerculu de diosu:

a) in diu'a de 2 Iuliu dela alegatorii din cerculu: Iar'a de diosu, Savadisc'a, Trascau si opidulu Girisiu;

b) in diu'a de 3 Iuliu din cerculu Campiei, Capusiu si Muresiu-Ludosiu;

c) in diu'a de 4 Iuliu din opidulu Turd'a.

II. In cerculu de susu:

a) in diu'a de 3 Iuliu dela alegatorii din opidulu Sasu-Reginu si cerculu D.-Szt.-Iván;

b) in diu'a de 4 Iuliu din cerculu Gurgiului;

c) in diu'a de 5 Iuliu din cerculu: Maereu si Muresiu-Iar'a.

Se anotéza, ca acei alegatori indreptatiti, cari locuiescu afara de comitatu, potu votisa in ori-care din acestea 3 dile, asemenea si aceia, cari suntu

impedecati a votisa de odata cu cerculu de care se tienu.

Mai incolo se face cunoscutu, ca déca din aceea, la cari s'a votisatu, nici unulu n'ar avea majoritate absoluta de voturi, intre acei 2 individi, cari relative au primitu mai multe voturi, se va intempla in sensulu § 33 din instructiunea electorala, alegerea nóua, in diu'a de 29 si urmatorile dile ale lui Iuliu a. c., totu in ordinulu de mai susu.

Din siedinti'a comitetului centralu alu comitatului Turd'a, tienuta la 12 Iuniu 1872.

Br. Georgiu Kemény m/p.,
comitelesupr. si presied. com. centr.
Albertu Rediger m/p.,
notariu.

Concursu.

In insitutulu pedagogicu de statu pentru fectitie din Clusiu cu 1-a Octobree 1872 se va institui o nóua I. clasa.

Elevele, cari voiescu a se pregati pentru carier'a invetiatorésca, si voru a fi primite in acésta clasa, trebeu se fia implinitu etatea de 14 ani, si se fia absolvitu studiale din scólele elementarie superióre, si se poséda o constitutiune trupésca sanetósa.

Elevele suscipiende voru avea de a depune unu eexamenu de primire din studiele scóloru elementarie superióre (limb'a maghiara, geograf'a, istoria Ungariei, aritmetic'a, istoria naturala si fisica).

Ecsamenele de primire se voru tiené in 1, 2 si 3 Augustu 1872 st. n. in localitatile institutului pedagogicu.

Elevele, cari voru a fi primite in acésta clasa au de a-si inainta concursurile loru catra subscrisulu notariu directionale (Clusiu, strat'a Monosturului interna Nr. 184) pana inclusive 25 Iuliu 1872.

Suplic'a se fia provediuta cu: 1. testimoniu de botezu, 2. testimoniu scolasticu, 3. testimoniu de religiune, 4. testimoniu medicalu, si 5. cu unu testimoniu de paupertate, déca voiesce suplicanta a fi impartesita cu ajutoriu din partea statului in sustentarea comuna.

Clusiu 18 Maiu 1872.

Din siedinti'a senatului directionalu.
1—2 Kovácsi Antal.

Escriere de concursu.

Pentru instituirea unui postu de magistru silvanalu (forstieriu) preste padurile din districtulu Naseudului cu locuinti'a in Naseudu séu eventual-minte in Borgo-Prundu.

Pentru acestu postu suntu sistemisate urmatóriele emolumente anuali:

a) salariu 600 fl. v. a.
b) pausialu de caletoria 100 fl. "
c) pausialu de cancelaria 50 fl. "
750 fl. v. a.,

afara de acestea, in unele agende speciali este concessa si perceperea de diurne si de competentie de caletoria.

Concurrentii la acestu postu au se documenteze:

a) ca suntu maioreni sui juris,
b) ca au absolvatu studiele forestali la o academia séu la alta facultate publica,
c) ca au depusu ecsamenele prescise de for-

stieri si au practisatu celu pucinu doi ani cu succesu bunu,

d) ca se lauda de o purtare morala ecsemplaria.

Concursele, in care deodata se se spuna apriatu, ca cari limbi din patria, si in care mesura le scie concurentele, suntu a se asterne de adreptulu la „Comisiunea silvanala din districtulu Naseudu“ lui“ in Naseudu, pana in tempu de 4 septemani dela prim'a publicare in foile publice.

Dela comisiunea silvanala din districtulu Naseudului.

Naseudu in 31 Maiu 1872.
3—3 Porciu, presiedinte.

ANUNCIU.

Julius Gross orologiariu (ceasornicariu) -si iea onórea a incunoscentia pe onoratulu publicu, cumca in localulu traficea de tutunu M. Gross, strat'a Vamei Nr. 561 s'a etablatu cu depusulu seu. —

Subscrisulu amu onóre a face cunoscutu, cumca me afiu provediutu cu unu depusu mare de orológe (ceasornice) de tota sórtea. Se voru efectui in tempu catu de scurtu si reparature de orológe, pelanga garantia.

De si incepetoriu voi fi in stare a servi pe cei ce me voru cauta (pe musterii) catu se póte de bine si cu pretiulu celu mai usioru si me rogu de concursu si incredere, ce le voiu dovedi prin punctualitate si acuratetia.

1—3 **Julius Gross.**

Schwarze et Bartha,
piati'a Nr. 16.

prestéza cu cunoscutai soliditate
tóta speciea de vestminte
de cavaleri

si oferéza o. p. una cantitate mare pe alesu de cele mai nóue materie de surtuce, pantaloni si giletce cu pretiulu celu mai moderatu.
g. 5

Cursurile

la bursa in 19 Iuniu 1872 stá asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 37	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	8 " 95	" "
Augsburg	—	—	109 " 85	" "
Londonu	—	—	112 " 15	" "
Imprumutulu nationalu	—	—	64 " 70	" "
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	72 " 10	" "
Obligatiunile rurale ungare	—	—	82 " —	" "
" " tomesiane	—	—	81 " —	" "
" " transilvane	—	—	79 " 50	" "
" " croato-slav.	—	—	84 " —	" "
Actiunile bancei	—	—	846 " —	" "
" creditului	—	—	342 " 10	" "

PRAFURILE

purgative gazóse dela Elöpatak

cuprindu in sine partile constitutive solvetitórie ale apei minerale renumite dela Valcele (Elöpatak) si au in sine tota puterea vindicatoria a aceleia intru unu gradu inaltu.

Efeptu deosebitu arata prafurile acestea la catarhe, slabitiune si spasmusu de stomachu, la slabitiune de mistuire, lipsa de apetitu, in pyrosi (formare preste mesura de acide), la hyperami si infaturi ale ficatului si splinei, la secretiune si escretiune bolnavitósa de fere, la inchiegare si concretione de fere, si la galbinare ostinata, cauzate din aceste; nu mai pucinu la mucositatea fiacarui organu alu trupului; la astma (greutate de resuflare) si batatur'a animei, la atonia (slabitiune) si inflatentia matieloru, la hydropica si la pletora abdominala; cu deosebire la trengi, la catarhe de rinichi, besica si tiav'a udului, la formare de nispu si de pétra in aceste organe, la catarhe chronice si infaturi de matrice (matra), la fluxiuni séu pola alba, inclinatiune la motorhagia, ametiala, congestine catra capu si peptu, la sughitiu ostinatu, la hypocondria si hysteria.

Pretiulu unei cutie cu 12 dóse impreuna cu avisulu despre modulu intrebuintiarei este 1 fl. v. a. Se gasesce in tóte pharmaciele mai renumite, in fiacare comerciu de ape minerale si de specierii mai insemnate.

Depoulu principalu si biroulu de espeditie se afla in Brasiovu in apotec'a „la coróna“ a lui Gregoriu Száva.